

Bruxelles, 13. lipnja 2022.
(OR. fr)

9895/22

LIMITE

ENV 577
MI 447
RELEX 744
CODEC 854

Međuinstitucijski predmet:
2021/0367(COD)

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o pošiljkama otpada i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1257/2013 i Uredbe (EU) 2020/1056 – izvješće o napretku

I. UVOD

1. Ovim izvješćem želi se predstaviti opće trenutačno stanje i pregled napretka postignutog u vezi s Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1257/2013 i Uredbe (EU) 2020/1056. Cilj je tog prijedloga zamijeniti postojeću uredbu o prekograničnim pošiljkama otpada i izmijeniti uredbu o recikliranju brodova. Njegov je opći cilj bolja zaštita okoliša i javnog zdravlja od utjecaja neracionalnih prekograničnih pošiljaka otpada te se njime provode odredbe Baselske konvencije i integriraju pravila OECD-a.

2. Europska komisija objavila je 17. studenoga 2021. prijedlog preinake Uredbe (EZ) br. 1013/2006 od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada. Ta uredba odnosi se na pošiljke otpada unutar EU-a i u treće zemlje (OECD i druge zemlje). Prijedlog je dio provedbe europskog zelenog plana, konkretnije akcijskog plana za kružno gospodarstvo i akcijskog plana za nultu stopu onečišćenja te Strategije za suzbijanje organiziranog kriminala za razdoblje 2021. – 2025. Uz njega je priložena komunikacija Komisije naslovljena „Naš otpad, naša odgovornost: Pošiljke otpada u čistijem i kružnijem gospodarstvu”.
3. Komisija predlaže primjenu kombinacije mjera koje se međusobno nadopunjuju, a usmjerene su na sljedeće:
 - a) olakšavanje prijevoza otpada unutar EU-a radi recikliranja i ponovne uporabe;
 - b) strože zahtjeve za izvoz otpada izvan Europske unije;
 - c) jačanje borbe protiv nezakonitog trgovanja otpadom.
4. Prijedlog uredbe sadržava 82 članka i 16 priloga. Sastoji se od osam glava, od kojih tri predstavljaju potpuno nove odredbe u usporedbi s trenutačnom verzijom. Glava II. sadržava odredbe o pošiljkama unutar Unije, s provozom kroz treće zemlje ili bez njega. Glava IV. sadržava odredbe o izvozu iz Unije u treće zemlje. Glava VII. sadržava odredbe o provedbi te uredbe. Izrađeni su i prilozi VIII. i X. u vezi s odredbama glave IV. Također, u Prilogu X. utvrđeni su kriteriji za dokazivanje upravljanja na okolišno prihvatljiv način u odredišnim postrojenjima za obradu u trećim zemljama.

U Prilogu VIII. naveden je obrazac zahtjeva za uvrštavanje na popis država u koje je odobren izvoz neopasnog otpada namijenjenog uporabi iz Europske unije.

5. U Europskom parlamentu prijedlog je analizirao Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane. Nacrt izvješća objavljen je 11. travnja 2022. Datum glasovanja o izvješću još nije poznat. Predloženo je ukupno 599 amandmana.
6. Provedeno je savjetovanje s Odborom regija i Gospodarskim i socijalnim odborom. Odbor regija odlučio je ne dati mišljenje. Gospodarski i socijalni odbor donio je svoje izvješće 23. veljače 2022.

II. RAD U VIJEĆU

7. Radna skupina nadležna za razmatranje prijedloga u okviru Vijeća jest Radna skupina za okoliš. Komisija je Prijedlog uredbe i povezanu procjenu učinka predstavila na neformalnoj videokonferenciji članova i članica Radne skupine za okoliš 6. prosinca 2021. Komisija je svoj prijedlog predstavila i na sastanku Vijeća za okoliš 20. prosinca 2021.
8. Revizija Uredbe o pošiljkama otpada bila je jedan od glavnih prioriteta francuskog predsjedništva, koje je prvotno nastojalo ispitati sve članke prijedloga. Tijekom francuskog predsjedanja o tom se prijedlogu raspravljalo na sedam sastanaka Radne skupine za okoliš, 14. i 28. siječnja, 4. veljače, 10. i 28. ožujka, 12. travnja i 17. svibnja, i na neformalnoj videokonferenciji Radne skupine za okoliš 27. travnja. Odredbe o ulozi Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) predstavljene su i Radnoj skupini za suzbijanje prijevara na njezinu sastanku 20. svibnja 2022. Osim toga, zaprimljene su brojne pisane primjedbe delegacija. Ti su sastanci bili prilika za prvu raspravu o svim odredbama Uredbe, kao i za razmatranje prvog kompromisnog prijedloga predsjedništva o glavama I. i II. Glavne točke o kojima se raspravljalo navedene su u nastavku.

Pošiljke otpada unutar Unije

9. U vezi s pravilima o pošiljkama otpada unutar EU-a glavna je novost uvođenje digitalnog sustava kojim bi se olakšala komunikacija između uključenih aktera i tijela. Sve delegacije podržale su uvođenje digitalnog sustava. Rasprave su pokazale snažan interes za bolje razumijevanje točnih funkcionalnosti tog sustava i načina na koji bi se mogao povezati s postojećim sustavima u nekim državama članicama.
10. Budući da je glavni cilj uvođenja digitalnog sustava skratiti postupke izdavanja odobrenja za pošiljke otpada, Komisija je predložila kraće rokove za razmatranje za nadležna tijela i podnositelje obavijesti. To je izazvalo zabrinutost delegacija, koje su u većini slučajeva dovele u pitanje kraće rokove, s obzirom na to da bi predloženi rokovi mogli ugroziti vrijeme potrebno za dijalog između stranaka.
11. Većina delegacija pozdravila je prijedlog o zabrani pošiljaka otpada namijenjenog odlaganju. Međutim, delegacije su se usredotočile na praktične aspekte i provedbu predloženih odredaba. Osim toga, postavljena su pitanja u pogledu tumačenja uvjeta za izuzeće, kao i posebnosti malih država članica i prekograničnih regija.
12. Podnesene su brojne primjedbe u vezi s novim pristupom o prešutnom odobrenju nadležnog tijela polazišta.

Odredbe o izvozu otpada u treće zemlje

13. Delegacije su općenito pozdravile prijedlog Komisije o uvođenju strožeg režima za izvoz otpada u treće zemlje. Neke delegacije naglasile su potrebu da se svim otpadom koji se izvozi u treće zemlje gospodari na ekološki održiv način.

14. Prijedlogom Komisije predviđa se da će izvoz otpada u zemlje koje nisu članice OECD-a u načelu biti zabranjen, osim ako je dotična zemlja obavijestila Komisiju da želi primiti otpad iz EU-a i dokazala svoju sposobnost održivoga gospodarenja otpadom. Delegacije su pozdravile taj pristup Komisije za sastavljanje popisa zemalja koje nisu članice OECD-a, a koje su navele da žele primiti otpad iz EU-a, kao i prijedlog da se od poduzeća koja izvoze otpad zahtijeva da provjere podliježu li objekti koji primaju otpad neovisnoj reviziji. Istodobno su postavljena brojna pitanja o praktičnoj provedbi revizija.
15. Neke delegacije tvrdile su da odredbe Uredbe ne bi trebale negativno utjecati na male države koje u velikoj mjeri ovise o izvozu radi obrade te posebno odlaganja njihova otpada.

Jačanje kontrole nezakonitih tokova otpada i uloga OLAF-a

16. Delegacije su općenito podržale jačanje mjera kontrole. Međutim, postavile su pitanja o novoj ulozi Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF), kao i o odredbama o administrativnim i kaznenim sankcijama.
17. Na neformalnoj videokonferenciji članova i članica Radne skupine za okoliš 27. travnja održana je posebna razmjena mišljenja o odredbama koje se odnose na ulogu OLAF-a. Države članice postavile su brojna pitanja o njegovu mandatu, ulozi u odnosu na druga tijela kao što su INTERPOL i EUROPOL te o tome kako namjerava pokretati istrage u državama članicama. Postavljena su i pitanja o osoblju i kapacitetima OLAF-a te konkretnoj praksi u pogledu suradnje s nacionalnim tijelima ili inspekcija na terenu.
18. Što se tiče sankcija, delegacije su dovele u pitanje odnos između administrativnih i kaznenih sankcija, kao i mogućnost donošenja strožih sankcija od onih predviđenih Uredbom.

19. Mnoge delegacije pozvale su na nastavak rada skupine korespondenata u njezinu sadašnjem obliku i zatražile pojašnjenje uloge stručne skupine predviđene u predloženoj uredbi.

III. RAD PREDSJEDNIŠTVA

20. Na temelju rasprava i pisanih komentara predsjedništvo je pripremilo kompromisne prijedloge o glavi I. Prijedloga uredbe, koja se odnosi na svrhu, područje primjene i definicije. Predsjedništvo je također preoblikovalo glavu II. o pošiljkama otpada unutar Europske unije, s izmjenama za koje smatra da će biti prihvatljive delegacijama. Međutim, predsjedništvo smatra da su i dalje potrebne dodatne rasprave.
21. Prijedlog predsjedništva o glavi I. odnosi se na opće odredbe o svrsi, području primjene i definicijama prijedloga. U njemu se uzimaju u obzir predloženi ispravci i neki komentari delegacija. Stoga su pojašnjene mnoge definicije i dodana je definicija „osobe koja organizira otpremu”. Prijedlog uredbe predstavljen je na sastanku Radne skupine za okoliš 17. svibnja, a u raspravi nisu navedeni nikakvi dodatni komentari osim onih koji su potaknuli predsjedništvo da izradi te prijedloge.
22. Na tekstu glave II. radilo se s ciljem uključivanja ispravaka koje su predložile delegacije i prijedlogâ dogovorenih izmjena. Ti se prijedlozi posebno odnose na rokove za opće obavijesti i postupak prethodnog pristanka.

Delegacije su tijekom rasprava izrazile veliku zabrinutost u tom pogledu smatrajući da su nova pravila previše restriktivna. Nekoliko država članica smatralo je da upotreba novog elektroničkog sustava ne bi riješila pitanje vremena koje je potrebno za razmjene među strankama, kao ni pitanje vremena koje je nadležnim tijelima potrebno da razmotre predmet i podnositeljima obavijesti da pošalju tražene dokumente.

Predsjedništvo je tu temu smatralo prioritetom jer je taj postupak u središtu revizije Uredbe kad je riječ o zadaćama nadležnih tijela odgovornih za njezinu primjenu. Nacrt kompromisa pripremljen za glavu II. u skladu je s tim ciljem.

Nadalje, predsjedništvo smatra da je potrebno dodatno raspraviti o sljedećim točkama:

- kako bi se izbjeglo nekoliko krugova razmjene s podnositeljem obavijesti, kao i povećanje radnog opterećenja različitih sudionika, odluka o tome da se postupak ne nastavi mogla bi biti mogućnost koja se nudi nadležnom tijelu, a ne obveza koja mu se nameće;
- kako se podnošenjem uzastopnih prijava ne bi povećalo radno opterećenje, moglo bi se razmotriti smanjenje vjerojatnosti odluka o neprovođenju istrage u slučaju nezadovoljavajućeg zahtjeva tako da ih se ograniči samo na nadležna tijela polazišta i odredišta;
- naposljetku, moglo bi se smatrati da je prešutno odobrenje nadležnog tijela polazišta dobiveno uz dva kumulativna uvjeta: prethodno izdavanje formalne odluke i potvrđivanje financijskog jamstva ili jednakovrijednog osiguranja.

Stoga se prijedlozi koje će predsjedništvo proslijediti u vezi s glavama I. i II. smatraju samo doprinosima radu na Nacrtu uredbe koji će se morati nastaviti tijekom češkog predsjedanja.

IV. ZAKLJUČAK

23. Predsjedništvo smatra da je rad tijekom njegova mandata pomogao u pružanju važnih pojašnjenja Prijedloga uredbe o pošiljkama otpada te da bi mogao poslužiti kao temelj za daljnje rasprave o tom prijedlogu.

24. Francusko predsjedništvo obvezalo se da će blisko surađivati s predstojećim češkim predsjedništvom kako bi se osigurao nastavak rada. Predsjedništvo bi također željelo zahvaliti Komisiji na izvrsnoj suradnji i potpori, kao i na dostavljenim neslužbenim dokumentima, a državama članicama na njihovoj predanosti i suradnji.
25. Zaključno, Odbor stalnih predstavnika poziva se da primi na znanje ovo izvješće predsjedništva o napretku i proslijedi ga Vijeću za okoliš 28. lipnja 2022.
-